

In deze brochure vindt u een overzicht van acht projecten waarvoor de staatssecretaris van OCenW in 2000 extra middelen beschikbaar stelde als impulsprojecten voor de invoering van het vmbo. Deze projecten waren gericht op de programma's: verzorging / zorg-en-welzijn-breed, uiterlijke verzorging, metaaltechniek / metaalelektro, elektrotechniek, grafische techniek, transport en logistiek, handel en verkoop / handel en administratie, administratie. Het ging daarbij om een eerste ronde van landelijke projecten (waaraan elke school kon deelnemen) regionale projecten (om een specifiek regionaal knelpunt aan te pakken) en innovatieve projecten (die een speciaal aspect van de vernieuwing moesten uitwerken). Het doel van de projecten was ook de relatie te versterken tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven en leermiddelen en inventaris voor het vmbo te moderniseren.

VMBO in bedrijf - bedrijven in het vmbo

Een serie impulsprojecten voor het vmbo

Inhoudsopgave

Introductie

1 Vernieuwingsimpuls vmbo verzorging / zorg-en-welzijn-breed

2 Vernieuwingsimpuls vmbo uiterlijke verzorging

3 Vernieuwingsimpuls vmbo metaaltechniek / metaalektro

4 Vernieuwingsimpuls vmbo elektrotechniek

5 Vernieuwingsimpuls vmbo transport en logistiek

6 Vernieuwingsimpuls vmbo grafische techniek

7 Vernieuwingsimpuls vmbo handel en verkoop / handel en administratie

8 Vernieuwingsimpuls vmbo administratie

Introductie

Een serie impulsprojecten voor het vmbo

Staatssecretaris Adelmund heeft voor het jaar 2000 extra middelen beschikbaar gesteld om scholen te helpen met de invoering van het vmbo. Scholen kunnen deelnemen aan gesubsidieerde projecten die mede tot doel hebben de relatie tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven te versterken. In deze brochure vindt u een overzicht van acht projecten. Tegelijk met de brochure ontvangt u een formulier om in te tekenen op de projecten van uw keuze.

Waarom een extra investering?

De vernieuwingen die met de invoering van het vmbo gepaard gaan, vragen veel investeringen. Niet alleen investeringen in de vorm van de inzet van alle betrokkenen, maar ook letterlijk: er is veel geld mee gemoeid. Bovendien hebben veel scholen bij de start van het vmbo aangegeven behoefte te hebben aan ondersteuning in de vorm van advies, begeleiding en voorbeelden bij de implementatie. Er komt immers veel tegelijk op de scholen af, en het is niet altijd even makkelijk om daar als school een goede koers in te bepalen.

Daarom heeft staatssecretaris Adelmund samen met de werkgevers- en werknemersorganisaties besloten de last voor de scholen te verlichten door *impulsprojecten* aan te bieden: stimuleringsprojecten voor de verschillende beroepsgerichte vmbo-programma's. Het gaat daarbij om landelijke projecten (waaraan elke school kan deelnemen), regionale projecten (die een specifiek regionaal knelpunt aanpakken) en innovatieve projecten (die een speciaal aspect van de vernieuwing moeten uitwerken).

De landelijke projecten zijn gebaseerd op voorstellen die de werkgevers- en werknemersorganisaties en de landelijke platforms vmbo hebben ingediend naar aanleiding van de startconferentie van 31 mei jl. Deze projecten worden georganiseerd in twee rondes. Deze brochure gaat over de eerste ronde *landelijke projecten* waarin elf van de examenprogramma's aan bod komen. Hierop kunnen scholen intekenen tot en met *29 september 2000*. De projecten worden uitgevoerd in 2000 en 2001.

In oktober/november volgt een tweede ronde waarin de overige programma's aan bod komen. Deze projecten worden in 2001 uitgevoerd.

Voor ieder programma is er maar één project. *Per programma/project is er dus maar één gelegenheid om in te tekenen.*

Wat houden de impulsprojecten in?

De landelijke impulsprojecten zijn bedoeld om doorlopende leerlijnen te bevorderen, oftewel om de aansluiting tussen vmbo, mbo en bedrijfsleven te verbeteren. Dit kan door de relatie tussen vmbo, mbo en het bedrijfsleven te versterken en leermiddelen en inventaris te moderniseren. In de praktijk betekent dit:

- scholen krijgen extra geld voor de aanschaf van inventaris (variërend van f 10.000,- tot f 50.000,- per programma per school);
- landelijk worden nieuwe leermiddelen en cursussen voor docenten ontwikkeld;
- scholen voeren activiteiten uit die de relatie tussen school en roc, en school en bedrijfsleven versterken.

De branche-organisaties uit het bedrijfsleven en de landelijke platforms vmbo investeren in de landelijke ontwikkeling van leermiddelen en cursussen, en geven scholen advies.

Scholen die intekenen op de impulsprojecten krijgen dus niet alleen extra middelen voor de inventarisaanschaf, maar kunnen ook beschikken over de benodigde scholing en leermiddelen die in het kader van het project worden ontwikkeld. Bovendien participeren ze zelf in diverse ontwikkelactiviteiten.

Welke scholen, welke activiteiten?

Alle scholen die het programma aanbieden waarop een impulsproject zich richt kunnen intekenen op deelname aan de impulsprojecten. Zoals eerder genoemd, worden de projecten georganiseerd in twee rondes. De intekening voor de eerste ronde start nu en richt zich op de volgende programma's:

- verzorging / zorg-en-welzijn-breed;
- uiterlijke verzorging;
- metaaltechniek / metalektro;
- elektrotechniek;
- grafische techniek;
- transport en logistiek;
- handel en verkoop / handel en administratie;
- administratie.

In deze brochure wordt uitgelegd welke activiteiten deel uitmaken van de projecten. Scholen die deelnemen aan de projecten nemen de verplichting op zich, de leermiddelen en inventaris van de desbetreffende programma's te moderniseren met de financiële bijdrage van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCenW). Daarnaast voeren ze die activiteiten uit die eraan bijdragen om de geschetste projectdoelen te bereiken. De projectbeschrijvingen in deze brochure bevatten lijsten met mogelijke activiteiten.

Drie uitgangspunten: werkplekkenstructuur, modernisering en samenwerking

De impulsprojecten hebben met elkaar gemeen dat ze de nadruk leggen op het scheppen van een *werkplekkenstructuur* in het onderwijs. De werkplekkenstructuur weerspiegelt de werkwijze in de beroepspraktijk; de inrichting van het onderwijs sluit zo nauw mogelijk aan bij de gang van zaken in de betrokken bedrijfstak. De projecten richten zich tevens op *modernisering* van leermiddelen en inventaris en op een betere *samenwerking* tussen vmbo, mbo en bedrijfsleven.

De landelijke impulsprojecten zijn een uitwerking van de vijf uitgangspunten van het actieprogramma 'Versterking van het vmbo', dat de overheid samen met scholen en bedrijfsleven heeft opgesteld. Die vijf uitgangspunten zijn:

- variëteit en maatwerk: integratie van theorie en praktijk, leren vanuit de beroepscontext in combinatie met moderne praktijklokalen en flexibele leertrajecten;
- versterken en verbreden van de samenwerking tussen vmbo-scholen en roc-instellingen;
- bevorderen van samenwerking tussen vmbo-scholen en bedrijfsleven;

- investeren in de uitwisseling van docenten en de interactie tussen scholen en bedrijven;
- inhoudelijke vernieuwing, waarbij rekening wordt gehouden met toekomstige ontwikkelingen.

U kunt nu intekenen

Op de volgende pagina's vindt u een toelichting bij de acht landelijke impulsprojecten uit de eerste ronde. De projecten benadrukken vooral de invoering van een werkplekkenstructuur en modernisering van leermiddelen en inventaris. Daarom geeft deelname recht op een overheidsbijdrage in de kosten van inventarisaanschaf. Scholen die deelnemen aan de projecten, ontvangen een investeringsbijdrage van f 50.000,- per project. Er zijn twee programma's waar de bijdrage per deelnemende school lager is omdat het om andere investeringen gaat: transport en logistiek (f 35.000,-) en uiterlijke verzorging (f 10.000,-).

Elke school kan zelf beslissen op welke en op hoeveel projecten zij intekent. Voorwaarde voor deelname aan een bepaald project is slechts dat uw school het programma waarvoor het project bedoeld is, ook daadwerkelijk aanbiedt. Als uw school intekent op drie of meer projecten, hebt u recht op een coördinatiebijdrage van f 5.000,-. Een en ander is neergelegd in de 'Regeling landelijke projecten impuls relatieversterking vmbo - bedrijfsleven september 2000'. Deze zal verschijnen in het Gele katern van 6 september 2000. De tekst van de regeling vindt u als bijlage bij deze brochure.

Voor de intekening hebt u het formulier nodig dat bij de aanbiedingsbrief van deze brochure is gevoegd. Het ingevulde formulier dient u, ondertekend door het bevoegd gezag van uw school, uiterlijk vrijdag 29 september a.s. aan Cfi te versturen.

Deze projecten worden te zijner tijd landelijk ge'valueerd op effect en doelmatigheid van de investeringen en activiteiten (meer details staan in de subsidieregeling).

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u terecht bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, directie Voortgezet Onderwijs: drs. J.J.C.M. Corstjens, tel. (079) 323 21 74 of drs. P.T.M. Smulders, tel. (079) 323 60 92.

Project 1: Vernieuwingsimpuls vmbo verzorging / zorg-en-welzijn-breed

Krachtig leren via een nieuw opleidingsmodel en daarbij behorende inventaris

Voor wie?

Het project is bestemd voor scholen die de programma's verzorging en/of zorg-en-welzijn-breed aanbieden.

Doel van het project

Het programma verzorging en het intrasectorale programma zorg-en-welzijn-breed bereiden leerlingen voor op opleidingen in de zorgsector. Een belangrijk doel van deze programma's is dat de leerlingen de toekomstige beroepspraktijk beter leren kennen. Het project is erop gericht leerlingen een realistische leeromgeving aan te bieden, zodat ze kennis, vaardigheden en ontwikkeling van beroepshouding met elkaar in verband kunnen brengen.

Het aanbieden van een realistische leeromgeving betekent dat een aantal zaken moet worden aangepast:

- de inrichting en vormgeving van het onderwijsprogramma;
- het lokaal;
- de praktijkcomponent buiten school, waar leerlingen een deel van het programma kunnen uitvoeren via stages.

Het landelijke impulsproject verzorging / zorg-en-welzijn-breed biedt u met andere woorden extra mogelijkheden om een nieuw opleidingsmodel in te voeren.

Het Ministerie van OCenW stelt iedere deelnemende school een bedrag van f 50.000,- ter beschikking.

Waarop tekent u in?

1. Aanpassing van de leeromgeving: werkplekkenstructuur, nieuwe inventaris

Om te beginnen zorgen de OVDB en het platform Verzorging/Zorg & welzijn voor de productie en verspreiding van een brochure voor vmbo-scholen over het (her)ontwerpen van ruimtes. In die brochure staan zowel de bouwkundige invalshoek als de onderwijskundige optiek centraal. Bovendien brengt de brochure de gewenste situatie - ook financieel vertaald - in kaart.

De school zorgt er met behulp van de bovengenoemde brochure voor dat inrichting en inventaris van de programma's verzorging en zorg-en-welzijn-breed worden gemoderniseerd.

Andere projectactiviteiten voor de school:

- Flexibiliseren van organisatie en inrichting van de leerwegen binnen de school (het koppelen van binnenschoolse en buitenschoolse praktijk).
- Meewerken aan onderwijskundige vernieuwing: het ontwikkelen van modellen voor bedrijfssimulatie, het vergroten van de variëteit in leeractiviteiten (koppeling van theorie en praktijk) en het vergroten van de zelfstandigheid in het leerproces (zelfsturend werken; tempodifferentiatie).

- Realiseren van leerwerkplekken voor Verzorging en Zorg-en-welzijn-breed.
- Deelname van docenten aan (bij)scholing.
- Participeren in regionale netwerken met roc's en meewerken aan inhoudelijke en pedagogisch-didactische afstemming tussen vmbo en roc met het oog op de leerlijnen tussen beide instellingen.

2. Ondersteuning onderwijskundige vormgeving

De OVDB en het platform Verzorging/Zorg & welzijn verspreiden een handleiding om effectief aan stages voor leerlingen/docenten te werken en aan gastdocentschappen. De handleiding beschrijft onder andere inspirerende praktijkvoorbeelden, zogenoemde good-practice-beschrijvingen. Het is de bedoeling dat deze handleiding ook een directe relatie legt met de binnenschoolse 'werkplekkenstructuur': een koppeling van binnen- en buitenschools leren. Projectactiviteiten voor de school:

- Bevorderen van leerlingstages, docentstages en gastdocentschappen.
- Praktijkgericht maken van het binnenschoolse programma door gebruik te maken van cases, simulaties en 'binnenschoolse praktijk'.

Een samenwerkingsverband van het platform Verzorging/Zorg & welzijn en OVDB ondersteunt de deelnemers aan het project bij de uitwisseling van kennis en ervaringen.

Nadat u hebt ingetekend voor het project, ontvangt u nadere informatie over deze (ondersteunings)activiteiten.

Project 2: Vernieuwingsimpuls vmbo uiterlijke verzorging

Kwaliteitsverbetering, flexibilisering en modernisering

Voor wie?

Het project is bestemd voor scholen die het programma uiterlijke verzorging (uv) aanbieden.

Doel van het project

In dit project wordt samengewerkt door het landelijk orgaan voor het beroepsonderwijs (in dit geval koc), de sociale partners binnen de uv-branche en het platform Uiterlijke Verzorging. Samen met de overheid zetten zij zich in voor een extra impuls in de afdeling uiterlijke verzorging van het vmbo. Het centrale doel is de relatie tussen school en bedrijfsleven in de regio te versterken. Daarnaast wordt de uitwisseling gestimuleerd van docenten uit vmbo en mbo, om zo de problematiek van de aansluiting tussen beide onderwijsvormen aan te pakken. Verder is het streven het vakinhoudelijke aanbod aan leermiddelen voor het vmbo beter te laten aansluiten op het bestaande aanbod voor het mbo, dat nu door meer dan 90% van de scholen wordt gebruikt.

Het Ministerie van OCenW stelt iedere deelnemende school een bedrag van f 10.000,- ter beschikking.

Waarop tekent u in?

1. Beroepsoriënterende stages en docentenuitwisseling

Er moet een overlegstructuur komen tussen koc, roc's en vmbo-scholen in een regio met als eerste doel 'snuffelstages' op te zetten in de salons (kappers, schoonheids-specialisten en voetverzorging). Het tweede doel is een uitwisseling van docenten te realiseren tussen vmbo-scholen en roc's voor het afdelingsprogramma uv in het vmbo. Koc zal een bemiddelende rol spelen bij het werven van stageplaatsen en de invulling daarvan.

Projectactiviteiten voor de school:

- Samenwerken aan het inrichten van overlegsituaties op regionaal niveau tussen koc, vmbo en roc op wisselende locaties, met als doel ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren
- Het ontwikkelen van een model om oriënterende stages voor vmbo-leerlingen en voor vmbo-docenten nader in te vullen.
- De ontwikkeling van een geactualiseerd stageboek.
- Gebruikmaken van inzet van gastdocenten en zij-instromers.
- Participeren in regionale netwerken met roc's en meewerken aan inhoudelijke en pedagogisch-didactische afstemming tussen vmbo en roc met het oog op doorlopende leerlijnen.
- Meewerken aan stages voor docenten in salons om de eigen vakbekwaamheid te relateren aan de praktijk van het bedrijfsleven.
- Aan leerlingen de kans bieden een tijdje mee te lopen in het mbo om de overstap te vergemakkelijken.

2. Moderne leermiddelen: doorgaande leerweg vmbo-mbo

Een tweede doel van dit project is producten te ontwikkelen voor het vmbo die aansluiten bij de onderwijsinhouden en -indelingen die gebruikt worden in de uv-afdelingen van het mbo. Daardoor worden doorlopende leerwegen mogelijk. Bij dit project gaat het erom bestaande multimediale producten voor het mbo om te zetten naar de inhoudelijke wensen en eisen van het vmbo. Gebruik van hetzelfde product in vmbo en mbo bevordert immers een goede vaktechnische aansluiting tussen deze twee opleidingsfasen. Daarbij is het belangrijk dat vmbo en mbo niet alleen op elkaar aansluiten in vaktechnische aanpak, maar ook in de methodische aanpak binnen het vak en in het taalgebruik.

De school zorgt dat de leermiddelen van de afdeling uiterlijke verzorging worden gemoderniseerd.

Overige projectactiviteiten voor de school:

- Meewerken aan het vullen van een cd-rom met inhouden (videobeelden, audiofragmenten en vragen) die volledig aansluiten bij de examenprogramma's van het vmbo.
- Deelname door docenten aan (bij)scholing.

Een samenwerkingsverband van het platform Uiterlijke Verzorging en koc ondersteunt de deelnemers aan het project bij de uitwisseling van kennis en ervaringen.

Nadat u hebt ingetekend voor het project, ontvangt u nadere informatie over deze (ondersteunings)activiteiten.

Project 3: Vernieuwingsimpuls vmbo metaaltechniek / metalektr

Kwaliteitsverbetering, flexibilisering en modernisering

Voor wie?

Het project is bestemd voor scholen die de programma's metaaltechniek en/of metalektr aanbieden.

Doel van het project

Zowel klein- als grootmetaal zet zich samen met de overheid in voor een extra impuls in de metaalafdelingen van het vmbo. De metaalopleiding wint aan kwaliteit en aantrekkelijkheid wanneer zij de realiteit van de beroepsomgeving weerspiegelt. Het doel van het project is onder andere, in het onderwijs de werkplekkenstructuur in te voeren. Deze werkplekkenstructuur eist bij metaal niet alleen aanpassingen in inventaris en organisatie, maar ook in didactiek en deskundigheid van docent en schoolleider. Deze moeten de programma's goed afstemmen op het niveau en de interesse van iedere leerling.

Tot slot wil de branche binnen het kader van dit project graag met de scholen zoeken naar een mogelijke inrichting voor het intrasectorale programma metalektr.

Het Ministerie van OCenW stelt iedere deelnemende school een bedrag van f 50.000,- ter beschikking.

Waarop tekent u in?

1. Invoering werkplekkenstructuur, verdere upgrading inventaris

Het werkplekkenconcept wordt landelijk nader uitgewerkt. In de werkplekkenstructuur geldt de praktijksituatie als vertrekpunt in het leerproces en wordt ook aandacht geschonken aan de beroepshouding en de rollenpatronen binnen de beroepspraktijk.

De school zorgt voor upgrading van de inrichting en inventaris van het programma metaaltechniek en metalektr (layout, routing, ict-instrumentarium), afgestemd op het nieuwe examenprogramma en kengetallen van de school (verkregen met de 'Q-scan metaaltechniek').

Projectactiviteiten voor de school:

- Bijdragen aan het ontwikkelen van modellen voor bedrijfssimulatie.
- Het vergroten van de variëteit in leeractiviteiten en van de zelfstandigheid in het leerproces, onder meer door invoering van interactieve lesmethoden en toetsprogramma's per computer.
- Het flexibiliseren van organisatie en inrichting van de leerwegen binnen de school (het koppelen van binnenschoolse en buitenschoolse praktijk).
- Deelname door docenten aan (bij)scholing.
- Gebruikmaken van inzet van gastdocenten en zij-instromers.
- Deelnemen aan regionale netwerken met roc's en meewerken aan inhoudelijke en pedagogisch-didactische afstemming tussen vmbo en roc met het oog op doorlopende leerlijnen.

2. Implementatie van vernieuwingen

Projectactiviteiten voor de school:

- Meewerken aan de ontwikkeling van materialen, voorzover dat niet al gebeurt door uitgevers en andere instanties. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar algemene vaardigheden, toegankelijkheid voor leerlingen in het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo), planmatig werken en ict.
- Inzetten binnen de school van een beoordelingsinstrument voor beroepshouding, sociale en communicatieve vaardigheden.
- Bijdragen aan het opzetten van docentenstages in de regio.

Bij de invoering van een metalektro-programma op uw school ontvangt u ondersteuning en facilitering vanuit een samenwerkingsverband van platform Metaaltechniek, Stichting O.O.M. en Stichting O + A. Dit samenwerkingsverband ondersteunt de deelnemers aan het project bij de uitwisseling van kennis en ervaringen.

Als u deelneemt aan het project, ontvangt u na inschrijving nadere informatie over de (ondersteunings)activiteiten.

Project 4: Vernieuwingsimpuls vmbo elektrotechniek

Integrale vernieuwing van vmbo-E

Voor wie?

Dit project is bestemd voor scholen die het programma elektrotechniek aanbieden.

Doel van het project

De VEV, de sociale partners en het platform Elektrotechniek zetten zich samen met de overheid in voor een extra impuls voor elektrotechniek. Het doel is mede de relatie tussen school en bedrijfsleven in de regio te versterken, onder landelijke regie. Ook moet het project een uitwisseling tussen het vmbo en het bedrijfsleven stimuleren. Het landelijke platform vmbo-E coördineert tussen OFE-Installatie en onderwijsinstellingen en begeleidt de invoering van de vernieuwing.

Het Ministerie van OCenW stelt iedere deelnemende school een bedrag van f 50.000,- ter beschikking.

Waarop tekent u in?

1. Invoering werkplekkenstructuur, verdere modernisering inventaris

Het werkplekkenconcept wordt landelijk nader uitgewerkt. In de werkplekkenstructuur geldt de praktijksituatie als vertrekpunt in het leerproces en wordt ook aandacht geschonken aan de beroepshouding en de rollenpatronen binnen de beroepspraktijk.

De deelnemende school zorgt ervoor dat de inrichting en inventaris van de afdeling elektrotechniek worden gemoderniseerd.

Projectactiviteiten voor de school:

- Het koppelen van lestheorie aan competenties die op de werkplek vereist zijn.
- Het flexibiliseren van organisatie en inrichting van de leerwegen binnen de school (het koppelen van binnenschoolse en buitenschoolse praktijk).
- Deelname van docenten aan (bij)scholing.
- Gebruikmaken van gastdocenten en zij-instromers.
- Verduidelijken wat de doorstroommogelijkheden zijn voor leerlingen met vmbo-kwalificaties.

2. Implementatie van vernieuwing

Projectactiviteiten voor de school:

- Organiseren van goede stages (aan de hand van een landelijke stagebrochure).
- Bijdragen aan het organiseren van de regionale aanpak, inzet van gastdocenten, docentenstages en ministages.
- Deelname door docenten aan activiteiten gericht op de benodigde deskundigheidsbevordering.

Een samenwerkingsverband van het platform Elektrotechniek, OFE-installatie en VEV ondersteunt de deelnemers aan het project bij de uitwisseling van kennis en ervaringen.

Als u deelneemt aan het project, ontvangt u na inschrijving nadere informatie over de (ondersteunings)activiteiten.

Project 5: Vernieuwingsimpuls vmbo transport en logistiek

Aantrekkelijk leren via een nieuw opleidingsmodel en de daarbij behorende inventaris

Voor wie?

Dit project is bestemd voor scholen die het programma transport en logistiek (t&l) aanbieden.

Doel van het project

Het programma t&l bereidt leerlingen voor op opleidingen in de sector transport en logistiek. In het leerproces is de praktijksituatie het vertrekpunt.

Het doel van het project is de organisatie van de leeromgeving te flexibiliseren door:

- de inzet van sturingsmateriaal, waardoor onder andere de binnenschoolse en buitenschoolse praktijk gekoppeld worden;
- de aanpassing van de inrichting en vormgeving van het praktijklokaal.

Binnen t&l wordt een opleidingsmodel werkplekkenstructuur ontwikkeld, dat de leerlingen de voordelen biedt van tempodifferentiatie en zelfsturing van het leerproces. De methodiek van dit opleidingsmodel legt extra nadruk op de toepassing van ict, zowel bij de didactiek als bij de simulatie van de beroepspraktijk.

Intekenen op dit project biedt u een extra mogelijkheid dit opleidingsmodel te realiseren.

Het Ministerie van OCenW stelt iedere deelnemende school een bedrag van f 35.000,- ter beschikking.

Waarop tekent u in?

1. Ontwikkeling en inzet van software in het onderwijsprogramma

De Stuurgroep T&L en het platform T&L zorgen samen voor de ontwikkeling van software, leermateriaal en methodiek van het beoogde verfijnde instrumentarium:

- software met de digitale vormgeving van het reeds bestaande sturingsmateriaal voor het leerproces;
- software met een gedigitaliseerd beoordelingssysteem van de praktijk;
- software met gedigitaliseerde buitenschoolse opdrachten;
- software die het informatieproces in de beroepspraktijk simuleert.

Verder stellen de stuurgroep en het platform een aanvullende advieslijst op voor de inventaris die nodig is voor het gebruik van deze software.

De deelnemende school zorgt ervoor dat de inrichting en inventaris voor transport en logistiek conform de advieslijst worden gemoderniseerd.

Verdere projectactiviteiten voor de school:

- Invoeren van de ontwikkelde instrumenten in het onderwijsprogramma.

2. Ondersteuning van de onderwijskundige vormgeving

De Stuurgroep T&L zorgt in samenwerking met het platform T&L voor de ontwikkeling en verspreiding van bovengenoemd instrumentarium. Daarnaast stimuleren de stuurgroep en het platform de regionale aanpak van de koppeling van binnen- en buitenschools leren.

Projectactiviteiten voor de school:

- Deelname door docenten aan activiteiten gericht op de benodigde deskundigheidsbevordering.
- Deelname door de school aan landelijke bijeenkomsten voor de schoolleiding.
- Deelname door docenten aan regionale netwerkbijeenkomsten van T&L-docenten.
- Bijdragen aan het organiseren van de regionale aanpak, gastdocenten, docentenstages en ministages.

De activiteiten worden gecoördineerd en uitgevoerd binnen de bestaande infrastructuur van deze afdeling. De bestaande landelijke helpdesk T&L geeft adviezen op maat.

Als u deelneemt aan het project, ontvangt u na inschrijving nadere informatie over de (ondersteunings)activiteiten.

Project 6: Vernieuwingsimpuls vmbo grafische techniek

Naar een nieuw vmbo voor Grafimedia

Voor wie?

Dit project is bestemd voor scholen die het programma grafische techniek aanbieden.

Doel van het project

De grafische wereld wordt digitaal. De grafische wereld heeft alles te maken met communicatie en media; niet alleen gedrukte media, maar ook nieuwe media. De afdeling grafische techniek moet in de toekomst het output-medium worden voor alle vormen van gedrukte en geprinte media. Om dat te kunnen bereiken, is een aantal activiteiten noodzakelijk die er onder andere op gericht zijn onderwijs en werkpraktijk naadloos bij elkaar te laten aansluiten. Daarvoor is de inzet nodig van verschillende betrokken partijen: de grafische branche, het goc, het grafisch mbo, het grafisch vmbo en het regionale bedrijfsleven.

Het Ministerie van OCenW stelt iedere deelnemende school een bedrag van f 50.000,- ter beschikking.

Waarop tekent u in?

1. Invoering werkplekkenstructuur

Het werkplekkenconcept wordt landelijk nader uitgewerkt. Daarbij geldt de praktijksituatie als vertrekpunt in het leerproces en wordt ook aandacht geschonken aan de beroepshouding en de rollenpatronen binnen de beroepspraktijk.

De school zorgt voor modernisering van de inventaris van de afdeling grafische techniek.

Andere activiteiten voor de school:

- Helpen om vast te stellen welke veranderingen nodig zijn in het vmbo voor de grafimedia-branche.
- Participeren in regionale netwerken met roc's en meewerken aan inhoudelijke en pedagogisch-didactische afstemming tussen vmbo en roc met het oog op doorlopende leerlijnen.
- Meewerken aan onderwijskundige vernieuwing: het ontwikkelen van modellen voor bedrijfssimulatie, het vergroten van de variëteit in leeractiviteiten (koppeling van theorie en praktijk) en het vergroten van de zelfstandigheid in het leerproces (zelfsturend werken; tempodifferentiatie).
- Deelname door docenten aan (bij)scholing.
- Inzetten van gastdocenten en zij-instromers.
- Meehelpen met materiaalontwikkeling en afstemming binnen de doorlopende leerlijn vmbo - roc.

2. Implementatie van vernieuwingen

Activiteiten voor de school:

- Meewerken aan de ontwikkeling van materialen, voorzover dat niet al gebeurt door uitgevers en andere

instanties.

- Helpen bij het opzetten van docentenstages in uw regio.
- Gebruikmaken van gastdocenten.

Een samenwerkingsverband van het platform Grafische techniek en goc ondersteunt de deelnemers aan het project bij de uitwisseling van kennis en ervaringen.

Als u deelneemt aan het project, ontvangt u na inschrijving nadere informatie over de (ondersteunings)activiteiten.

Project 7: Vernieuwingsimpuls vmbo handel en verkoop / handel en administratie

Krchtig leren via een nieuw opleidingsmodel en daarbij behorende inventaris

Voor wie?

Dit project is bestemd voor scholen die de programma's handel en verkoop en/of handel en administratie aanbieden.

Doel van het project

Het programma handel en verkoop en het intrasectorale programma handel en administratie bereiden leerlingen voor op opleidingen in de sector economie. Een belangrijk doel van het programma is dat leerlingen de toekomstige beroepspraktijk beter leren kennen. Het project is erop gericht leerlingen een realistische leeromgeving aan te bieden, zodat ze kennis, vaardigheden en ontwikkeling van beroepshouding met elkaar in verband kunnen brengen. Het aanbieden van een realistische leeromgeving betekent dat een aantal zaken moet worden aangepast:

- de inrichting en vormgeving van het onderwijsprogramma;
- het lokaal;
- de praktijkcomponent buiten de school, waar leerlingen een deel van het programma kunnen uitvoeren via stages.

Intekenen op dit project biedt u met andere woorden een extra mogelijkheid een nieuw opleidingsmodel in te voeren.

Het Ministerie van OCenW stelt iedere deelnemende school een bedrag van f 50.000,- ter beschikking.

Waarop tekent u in?

1. Aanschaf aanvullende inventaris

De kern van de vernieuwing is dat theorie en praktijk geïntegreerd worden aangeboden in een werkplekkenstructuur. De financiële bijdrage die deelnemende scholen ontvangen, is vooral bedoeld voor de aanschaf van inventaris. Om de werkplekkenstructuur mogelijk te maken, heeft het platform Economie een advies-inventarislijst opgesteld, afgestemd op de programma's handel en verkoop en handel en administratie. In het platform Economie werken scholen met opleidingen in de sector economie samen.

In het kader van dit project zorgt de school ervoor dat de inrichting en inventaris voor handel en verkoop en/of handel en administratie worden gemoderniseerd.

Andere projectactiviteiten voor de school:

- Het flexibiliseren van organisatie en inrichting van de leerwegen binnen de school (het koppelen van binnenschoolse en buitenschoolse praktijk).
- Deelname door docenten aan (bij)scholing.
- Deelnemen aan regionale netwerken met roc's en meewerken aan inhoudelijke en pedagogisch-didactische afstemming tussen vmbo en roc, met het oog op doorlopende leerlijnen.

- Meewerken aan het realiseren van de werkplekkenstructuur voor handel en verkoop en/of handel en administratie.

2. Ondersteuning van de onderwijskundige vormgeving

In samenwerking met KC Handel is een ontwerp gemaakt voor de onderwijskundige vormgeving van het beroepsgerichte gedeelte van de genoemde opleidingen. De opleiding is gestructureerd via thema's afgestemd op de onderdelen van de examenprogramma's. Daarbij neemt binnen de school praktijksimulatie een belangrijke plaats in en buiten school de stage.

KC Handel heeft op zich genomen de praktijkcomponent te versterken via een stagehandboek voor leerlingen, informeren van docenten over actuele ontwikkelingen in de bedrijfstak en het benutten van geaccrediteerde bpv-plaatsen (beroepspraktijkvorming) voor leerlingen.

Projectactiviteiten voor de school:

- Bevorderen van leerlingstages, docentstages en gastdocentschappen
- Het binnenschoolse programma praktijkgericht maken door gebruik te maken van cases, simulaties en ' binnenschoolse praktijk '.

Een samenwerkingsverband van platform Economie en KC Handel ondersteunt de deelnemers aan het project bij de uitwisseling van kennis en ervaringen.

Als u deelneemt aan het project, ontvangt u na inschrijving nadere informatie over de (ondersteunings)activiteiten.

Project 8: Vernieuwingsimpuls vmbo administratie

Praktijksimulatie als voorbereiding op beroep en bedrijf

Voor wie?

Dit project is bestemd voor scholen die het programma administratie aanbieden.

Doel van het project

Binnenschoolse praktijksimulaties dragen eraan bij dat leerlingen zich goed kunnen voorbereiden op het daadwerkelijk leren in de praktijk (bijvoorbeeld via een stage in een bedrijf). Door deze simulaties kan de aansluiting tussen het vmbo-onderwijs en de beroepspraktijk worden verbeterd.

Een belangrijke randvoorwaarde is wel dat de binnen- en buitenschoolse praktijk integraal benaderd worden. De instrumenten die het gehele praktijkopleidingsproces (binnen school en bedrijf) ondersteunen, moeten op elkaar zijn afgestemd.

Praktijksimulatie is een middel dat - in samenhang met stage in een bedrijf - er uiteindelijk aan bijdraagt dat er voldoende en goed opgeleide medewerkers beschikbaar komen binnen de economisch-administratieve sector, al dan niet via doorstroming naar het mbo.

De hierna beschreven projectactiviteiten bieden u de extra mogelijkheid opleidingsmodellen met een sterke praktijkcomponent in te voeren of te versterken.

Het Ministerie van OCenW stelt iedere deelnemende school een bedrag van f 50.000,- ter beschikking.

Waarop tekent u in?

1. Werkplekkenstructuur/ leeromgeving/ ontwikkeling en aanschaf van leermiddelen en materialen

De deelnemende school zorgt ervoor dat de inrichting en inventaris voor administratie worden gemoderniseerd.

Verdere projectactiviteiten voor de school:

- Deelnemen aan onderzoek naar, de selectie van en eventueel de ontwikkeling en/of bijstelling van modellen voor bedrijfssimulatie.
- Aanschaffen en implementeren (of verbeteren) van praktijksimulatie binnen de afdeling.
- Meewerken aan het opzetten van individuele leerroutes met gebruik van simulatiebedrijven en leerbedrijven (aansluiting van binnen- en buitenschoolse praktijk).
- Deelname door docenten aan deskundigheidbevorderende activiteiten.
- Meewerken aan het opzetten van regionale netwerken van onderwijs en bedrijfsleven en deelnemen aan deze netwerken.
- Deelnemen aan trajecten die erop gericht zijn kwaliteitscriteria te ontwikkelen voor leerbedrijven voor het vmbo. Daarnaast: meehelpen om instrumenten te ontwikkelen om de kwaliteit van leer-werktrajecten te bevorderen, zoals praktijkhandboeken of praktijkinstructiemateriaal, materialen voor praktijkbegeleiders en praktijktoetsinstrumenten.

2. Ondersteuning onderwijskundige vormgeving

Samen met het platform Economie stelt ECABO een plan van aanpak op dat wordt verspreid onder de deelnemende scholen. Daarnaast biedt ECABO ondersteunende producten en activiteiten (zoals deskundigheidsbevordering, voorbeeld- en/of conceptproducten). Op basis van deze ondersteuning kunnen de hierboven beschreven activiteiten uitgevoerd worden, en kan ook de stage als belangrijk onderdeel van de opleiding versterkt worden.

Activiteiten voor de school:

- Deelname binnen de afdeling aan deskundigheidsbevorderende activiteiten.
- Deelname aan ontwikkeltrajecten en het praktijkgericht maken van het binnenschoolse programma door de inzet van praktijksimulatie en instrumenten ter ondersteuning van het praktijkleerproces.

Een samenwerkingsverband van het platform Economie en ECABO ondersteunt de deelnemers aan het project bij de uitwisseling van kennis en ervaringen.

Als u deelneemt aan het project, ontvangt u na inschrijving nadere informatie over de (ondersteunings)activiteiten.